

Aan de commissaris van de Koning
De hoogedelgestrenghe heer drs. J. Berends MPA
Postbus 9090,
6800 GX Arnhem

Datum: 18 augustus 2020
Onderwerp: bestuurskracht onderzoek Ermelo

Hoogedelgestrenghe heer,

Als inwoners en belangengroepen in de gemeente Ermelo zijn wij al langdurig betrokken bij de maatschappelijke ontwikkelingen in onze gemeente. In dat kader hebben wij kennis genomen van de berichten in de media over uw interventie naar aanleiding van de bestuurlijke situatie in ons dorp en het door u geëntameerde "bestuurskracht onderzoek".

Bestuurskrachtonderzoeken zijn er in vele vormen en uitvoeringen en geen doel op zich, maar uitsluitend een analysemiddel voor het te bereiken doel. De fractievoorzitters van alle politieke partijen in Ermelo hebben zich over het beoogde doel niet uitgelaten in de media, noch over de analyse van het probleem waar het bestuurskrachtonderzoek een oplossing voor zou moeten bieden. Vanuit de media hebben wij begrepen dat er eerst een "verkenner" door u wordt aangewezen die de situatie in Ermelo in kaart gaat brengen.

Vanuit ons perspectief en ervaringen in de dagelijkse praktijk willen wij onze analyse van de problemen in Ermelo met u delen in de verwachting, dat de verkenner daarmee ook rekening houdt. Wij zijn een gelegenheidscollectief dat niet pretendeert de probleem-dossiers in Ermelo volledig te dekken. We zijn er zelfs van overtuigd dat er nog vele andere partijen zijn die, als zij zouden weten van ons initiatief, onderstaande mening met eigen voorbeelden kunnen en zullen ondersteunen. Ter wille van de tijd en het spoedeisende karakter van deze brief, hebben wij dat achterwege moeten laten.

Wij maken in deze brief onderscheid tussen twee aspecten:

1. de bestuurlijke competenties van de bestuursorganen en de gemeentelijke organisatie in Ermelo
2. de bestuurlijke integriteit van burgemeester A.A.J. Baars.

Wij ontkomen er daarbij niet aan om in onderstaande opsomming en beschrijving onze zorgen daarover op hoofdlijnen weer te geven.

ad 1. De competenties van de bestuursorganen en de gemeentelijke organisatie

Wij zien een gemeenteraad die haar rol als hoogste orgaan van de gemeente onvoldoende krachtadig inhoud geeft. Het is vaak een lijdzame rol en men laat zich onvoldoende informeren over de details van bepaalde zaken. Men laat zich monddood maken, vraagt niet door en stelt zich volgbaar op, uitzonderingen daargelaten.

Men wil kennelijk op hoofdlijnen besturen maar men kent de details niet waardoor van op hoofdlijnen besturen helemaal geen sprake kan zijn. Leden van de gemeenteraad stellen met veel enthousiasme “schriftelijke vragen” over specifieke onderwerpen maar men laat zich geregeld met een “kluitje in het riet” sturen met foutieve of nietszeggende antwoorden of met een antwoord op niet gestelde vragen. Zelfs als men door betrokken inwoners daarop wordt geattendeerd, doet men niets. De gemeenteraad lijkt zich niet bewust van haar onvermogen, hoewel haar leden wel regelmatig aangeven te weinig tijd te hebben voor te veel te grote dossiers. Geen consequenties na foute aanpak, hoogstens ‘verdient de schoonheidsprijs niet’ en ‘hier moet het college van leren’.

Er bestaat, ondanks dat daar door belangengroepen bij het dagelijks bestuur bij herhaling op is aangedrongen, geen interne coördinatie met betrekking tot de integraliteit van de beleidsontwikkeling en –uitvoering in de verschillende dossiers. Het wordt toegezegd, maar vervolgens wordt er geen inhoud aan gegeven.

Wij constateren ook dat het college van B & W bij ruimtelijke ordeningsvraagstukken de oren structureel laat hangen naar de mening van grote ondernemingen, projectontwikkelaars en de lokale woningcoöperatie en dat de visie en meningen van individuen en belangengroepen, ondanks toezeggingen daartoe, weliswaar worden ontvangen en aangehoord, maar niet daadwerkelijk worden betrokken in de brede afweging van belangen. De ontwikkelingen op Strand Horst of aan het Postlaantje/Kerklaan zijn daar voorbeelden van. In de dagelijkse praktijk van Ermelo prevaleren de economische belangen van de grote ondernemingen en organisaties. Door bewoners en/of belangengroepen constructieve kritiek en/of aangedragen alternatieve plannen worden in de praktijk terzijde geschoven met het argument dat er voldoende juridische instrumenten zijn (zienswijze, bezwaar en beroep) om het andere standpunt naar voren te brengen. Dan blijkt echter vaak dat die burgers en belangengroepen juridisch worden “uitgerookt” en dus steeds maar weer naar de rechtbank en/of Raad van State moeten om een rechterlijk oordeel te krijgen. Wij kennen ook meerdere voorbeelden van het niet vertellen van de waarheid bij bijvoorbeeld de Raad van State, waar dan vervolgens het rechterlijk oordeel wel weer (deels) op gebaseerd wordt.

Er is ons inziens ook vaak sprake van een salami techniek-tactiek om partijen tegen elkaar uit te spelen, juridisch tijd te rekken en zaken niet serieus te nemen en onder het mom van “we kunnen het niet iedereen naar het zin maken” en “smaken verschillen” dit gedrag later goed te praten. Hoewel participatie her en der op papier wordt toegejuicht, krijgen de inwoners het gevoel voor de gemeente een last te zijn.

Wij zien kort gezegd geen open en geen transparante bestuursstijl die gericht is op een echte en constructieve dialoog met alle partijen en waarbij ook iedereen zich aan het einde van het proces uiteindelijk kan herkennen in de democratische besluitvorming.

Wij vragen ons ook af of de ambtelijke organisatie voldoende professionele tegenmacht kan bieden tegenover de bestuurlijke “wensen” en opdrachten van het college van B & W. Wij merken in gesprekken dat de medewerkers op uitvoerend niveau, de beleidsmedewerkers, vol goede wil en bedoelingen zijn maar in de praktijk worden “afgestopt” om te doen wat bestuurders wensen. Wij hebben zelfs signalen dat medewerkers op het gemeentehuis bang zijn om zich als “klokkenluider” te melden.

In de contacten met de burgers en belangengroepen is het management de grote afwezige en volstrekt onzichtbaar.

Kort samengevat:

- De gemeenteraad toont onvoldoende daadkracht, is vaak lijdzaam en onvoldoende scherp in haar controlerende rol.
- Het college van B & W zorgt niet voor interne coördinatie ten aanzien van de beleidsontwikkeling en –uitvoering.
- De economische belangen van grote ondernemingen, projectontwikkelaars, woningcoöperatie prevaleren boven het belang van individuen en belangengroepen.
- De inbreng van argumenten en suggesties bij beleidsontwikkelingen van individuen en belangengroepen wordt gemarginaliseerd, genegeerd en vervolgens worden deze individuen en belangen groepen juridisch “uitgerookt” door middel van lange procedures.
- Het ambtelijk management is onzichtbaar en er zijn vraagtekens bij het voldoende kunnen uitoefenen van de eigen professionele rol van de ambtelijke organisatie versus het college van B & W.

ad 2. Bestuurlijke integriteit van de burgemeester

Met betrekking tot de rol en integriteit van de burgemeester hebben wij ernstige bedenkingen. Wij hebben zelf ervaring (en krijgen die ook van andere bewoners in Ermelo aangeleverd), met een intimiderende en schofferende gesprekstijl en (non)verbaal gedrag in overlegsituaties, het stelselmatig negeren van individuele problemen of negatief kwalificeren van meningen van inwoners. Er worden onwaarheden verteld terwijl hij beter weet, maar door zijn “overheersende/intimiderende” gedrag probeert hij zijn gesprekspartners, veelal zijn eigen inwoners, te overbluffen en als dat niet lukt, wordt men vervolgens volkomen genegeerd in de procedurele vervolgstappen. Ook is er een voorbeeld bekend van misbruik van zijn positie bij het zgn. controversieel verklaren van een verkeersbesluit. Om geen uitvoering te hoeven geven aan een eigen - blijkbaar partijpolitiek onwelgevallig - verkeersbesluit verklaarde hij het controversieel. Hiermee werd de kiem gelegd voor een jarenlange kosten verslindende juridische procedure tegen eigen inwoners.

Zijn gedrag wekt bevreemding waar het gaat om een specifieke ondernemer (G.J. Tomassen). De heer Baars heeft zich in een openbare vergadering (13-6-2019) als portefeuillehouder en mede namens het college van B & W geprofileerd als belangenbehartiger van deze ondernemer tegenover de gemeenteraad. Dit was een opmerkelijk optreden temeer daar er, naar later bleek, al meerdere jaren een schijn van mogelijke belangenverstrengeling is met deze ondernemer via het bestuurslidmaatschap van dhr. Baars bij de Stichting Stimuland met een voorzitter die tevens voorzitter is van de NEPLUVI (Vereniging van Pluimvee verwerkende industrie) waar ook dhr. G.J. Tomassen al sinds 2010 in het bestuur zit. Ook op andere plaatsen in Ermelo is ten aanzien van deze ondernemer vaak sprake van het accommoderen van diens ondernemersbelangen.

Ook bekend is onder meer zijn niet-aflatende inactieve rol in een handhavingsdossier (Ten Hove Palletfabriek) dat al jaren slaapt en waarbij hij structureel met steeds wisselende argumenten niet-handhavend optreedt ondanks rechterlijke uitspraken.

Tevens staat zijn persoonlijke en ongenueanceerde rol in een juridische procedure vast ten aanzien van een lokale horeca ondernemer. In de hiertoe leidende rechtszaken deed burgemeester Baars namens de gemeente Ermelo aantoonbaar de waarheid ernstig geweld aan, gaf de rechter de horecaondernemer gelijk en toonde de burgemeester na de uitspraak een inactieve houding om de zaak af te ronden.

Het gaat te ver om in dit verband te veel in detail te treden maar wij kunnen desgevraagd tekst en uitleg geven over de specifieke voorbeelden die hierboven worden genoemd én diverse andere. Een nader feitenonderzoek naar de bestuurlijke integriteit van de burgemeester achten wij dan ook zeer wenselijk.

Kort samengevat:

- De burgemeester toont bij voortduring een schofferende, intimiderende gesprekstijl en toont geen of veel te weinig empathie in overlegsituaties.
- Hij vertelt onwaarheden tegen beter weten in en maakt misbruik van zijn positie in een concrete zaak ten aanzien van een verkeersbesluit.
- Hij wekt de schijn van partijdigheid en belangenverstrengeling bij het al jarenlang behandelen van ruimtelijke ordening beleids- en handavingsdossiers.
- Hij toont geen proactieve rol in het afdoen van een kwestie jegens een individuele horecaondernemer die door zijn toedoen is ontstaan.

Ons verzoek

Wij willen u bij deze verzoeken om ons in gesprek te laten komen met de verkenner om met hem/haar over bovenstaande voorbeelden en feiten van gedachten te kunnen wisselen, zodat dit wordt meegenomen in de analyse van de problematiek en er een breed draagvlak ontstaat voor de duiding van de onderzoeksvragen in het bestuurskracht onderzoek in Ermelo. Een burgerconsultatieronde lijkt hier zeker op zijn plaats.

Een ieder van de onderstaande adressanten en natuurlijk ook anderen kunnen dan vanuit hun eigen praktijk, verhalen en voorbeelden benoemen die bovenstaande thematiek schragen.

Afronding

Gelet op de nauwe samenhang qua politieke achtergrond met de burgemeester van Ermelo en de politieke verhoudingen in Ermelo zelf, zijn wij zo vrij te vragen om een politiek onafhankelijke verkenner te belasten met de analyse van de problematiek zodat er ook sprake kan zijn van een depolitiserend effect van zijn/haar werk en vervolgens natuurlijk ook van het uiteindelijke onderzoek.

Wij hopen op korte termijn van u te vernemen of wij in gesprek kunnen komen met de verkenner.

Een ieder van de onderstaande adressanten ondertekent deze brief overigens vanuit zijn/haar eigen rol en voor zoveel het hem/haar betreft.

Desgewenst zijn wij natuurlijk bereid - het heeft zelfs onze voorkeur - om u met een afvaardiging een nadere toelichting te geven op deze brief. Het contact emailadres voor deze brief en de onderstaande adressanten is: info@wrbt.nl.

Hoogachtend,

Mw. H. Daenen,

Vertegenwoordigers Stichting Driehoek en Omgeving in Ermelo en Harderwijk

Mw. drs. C. van Eijdsen,

mr. J.G.L. Janssen,

Vertegenwoordigers dossier "Openstelling lanen Ermelo Noord"

Ing. D. Toes,

R. Koolmees,

Vertegenwoordigers Stichting Woon- en Recreatiebelangen Tonselse veld

mr. B.S.C. Groeneveld MPA,

Mw. Ir. L. Tuijl,

Vertegenwoordiger dossier Postlaantje/Kerklaan

C. Meijbaum,

Vertegenwoordiger dossier Bar Twins

Ir. M. van Leussen,

Vertegenwoordiger dossier Watersportvereniging Ermelo

R. Krouwel,

Woordvoerder Bezorgde Burgers Ermelo (diverse dossiers)